



## SPRÁVA PRE MÉDIÁ

### **Historik Martin Pekár: K vypuknutiu druhej svetovej vojny prispeli slabé stránky versailleského mierového systému aj narastajúce veľmocenské ambície Sovietskeho zväzu a nacistického Nemecka**

- KOŠICE 30. AUGUSTA 2019

Prvého septembra uplynie 80 rokov od vypuknutia druhej svetovej vojny, najtragickejšieho a najkrvavejšieho konfliktu v dejinách ľudstva, ku ktorému došlo dve desaťročia po skončení prvej svetovej vojny. Aké boli jeho hlavné príčiny?

Vedúci Katedry histórie Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a poverený prorektor pre vysokoškolské vzdelávanie, akademické tradície a obrady, člen Správnej rady Ústavu pamäti národa **prof. PaedDr. Martin Pekár, PhD.**, zdôrazňuje, že druhá svetová vojna bola globálnym konfliktom.

*„Ak sa obmedzíme len na európsky kontinent, môžeme veľmi zjednodušene povedať, že k vypuknutiu vojny prispeli tak slabé stránky versailleského mierového systému z roku 1919, ako aj narastajúce veľmocenské ambície dvoch v medzivojnovom období diplomaticky ostrakizovaných krajín – Sovietskeho zväzu a Nemecka. Predovšetkým nacistické Nemecko sa netajilo agresívnou zahraničnou politikou smerujúcou k vojne. V pozadí uvedených problémov bol stret úplne odlišných názorov na to, ako má byť usporiadaná spoločnosť a ako má vyzeráť výkon štátnej moci,“* uvádza historik Martin Pekár.

Zároveň upozorňuje na zásadnú nepresnosť, ktorú opakovane prezentujú politici aj médiá, že Slovensko vstúpilo do vojny po boku agresora, teda nacistického Nemecka, ale na konci vojny sa zaradilo medzi víťazov.

*„Slovensko sa na konci vojny nezaradilo medzi víťazov. Ľudácky režim jednoducho padol a bola obnovená Československá republika, ktorá de iure nikdy neprestala existovať – Mnichovská dohoda z roku 1938 bola totiž anulovaná a s ňou aj jej ďalšie dôsledky, teda i rozbitie ČSR. Právnu kontinuitu de facto nejestvujúceho štátu reprezentovala londýnska exilová vláda, ktorá bola po celý čas spojencom protihitlerovskej koalície. ČSR bola preto v roku 1945 automaticky na strane víťazov. Nesúviselo to s nejakým ‚prerodom‘ SR. Aj Slovenské národné povstanie ako najvýznamnejšie vystúpenie proti nacistickej agresii a ľudáckemu režimu bolo koordinované a plne akceptované exilovou vládou, ktorej zásadným spôsobom pomohlo zvýšiť prestíž a dosiahnuť cieľ v podobe obnovenia spoločnej ČSR,“* spresňuje profesor Martin Pekár.

- SPRÁVU VYPRACOVAL

PhDr. Marián Gladiš, PhD.  
Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach  
marian.gladis@upjs.sk